

Aleksandra Szczepańska¹

Aspekty logistyczne w obszarze transportu zwierząt żywych na przykładzie przewozu koni

Wstęp

Problematyka transportu zwierząt żywych w literaturze fachowej jest poruszana bardzo rzadko i w dość powierzchowny sposób. Artykuł ma na celu przybliżenie aspektów logistycznych w obszarze transportu zwierząt żywych na przykładzie koni głównie poprzez specyfikę tego „ładunku” jako żywego organizmu, który podczas transportu: odczuwa ma potrzeby fizjologiczne a sam transport jest dla zwierząt źródłem stresu i nie naturalną sytuacją.

Logistyczne aspekty transportu zwierząt

Transport zwierząt żywych wiąże się z wieloma aspektami, które należy wziąć pod uwagę podczas planowania i realizacji przewozu. Należy m.in. wybrać gałąź transportu, środek transportu, dopilnować, aby zostały spełnione wszystkie wymogi związane ze szczegółowymi przepisami dotyczącymi transportu żywych zwierząt oraz zaplanować trasę przejazdu z uwzględnieniem miejsc, w których można zatrzymać się na obowiązkowe postoje.

W rozumieniu Rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie szczegółowych warunków i sposobu transportu zwierząt, środek transportu „oznacza pojazd (zespół pojazdów) przeznaczonych do poruszania się po drogach, pojazd szynowy, statek morski lub żegluga śródlądowej oraz statek powietrzny, a także kontener przenośny boks lub pojemnik przeznaczony do przewozu zwierząt. Transport oznacza przewóz zwierząt za pomocą środka transportu łącznie z załadunkiem i wyładunkiem zwierząt”²

Przy planowaniu transportu koni, podstawowymi informacjami są dane na temat ilości i rodzaju zwierząt. Od tego zależeć będzie wybór gałęzi i środka transportu. Często transportowane są jedynie pojedyncze sztuki na różnego rodzaju zawody sportowe, wystawy hodowlane czy targi. Do tego rodzaju przewozu najczęściej wystarczają specjalne

przyczepy dla koni, które mogą zostać podłączone pod samochód osobowy i właściciel we własnym zakresie może podjąć się przetransportowania zwierzęcia. Jednak w przypadkach większej ilości koni (np. wywóz koni na rzeź) korzysta się z usług firm transportowych, posiadających specjalne samochody przystosowane do przewozu zwierząt oraz posiadające formalne wymagania uprawniające je do świadczenia tego typu usług. Dla firm korzystających z usług transportowych istotnymi są cechy takie jak: koszt transportu, czas przewozu, zmienność tego czasu, możliwości wystąpienia strat i uszkodzeń w czasie podróży. Są to istotne informacje, które mają wpływ na podejmowanie decyzji logistycznych.³ Podstawowym kryterium analizy działań logistycznych są koszty logistyki⁴ W transporcie zwierząt żywych ważnym aspektem jest długość drogi transportu oraz czas podróży, ponieważ przepisy dokładnie regulują te kwestie. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie szczegółowych warunków i sposobu transportu zwierząt wyraźnie mówi, że jeżeli droga jest dłuższa niż 50 km, właściciel konia nie może przewozić go na własną rękę, lecz musi skorzystać z usług konwojenta.⁵

Transport może odbywać się zarówno drogą lądową, morską jak i powietrzną. W Europie Zachodniej w transporcie drogą lądową wyraźnie dominuje transport samochodowy. Wpływ na to miały zarówno czynniki sprzyjające rozwojowi tej gałęzi transportu, jak i ograniczenia rozwoju żegluga śródlądowej i transportu kolejowego.⁶ Jednak w ostatnich czasach polityka transportowa dąży do rozwoju przewozów kombinowanych (głównie kolejowo-samochodowych). Wynika to z faktu, że dotychczas wykorzystywane sposoby w coraz mniejszym stopniu zaspokajają rosnące potrzeby i nie spełniają założonych oczekiwań. Natomiast przewozy kombinowane kolejowo-samochodowe pozwalają na połączenie i wykorzystanie zalet obu rodzajów

³ D. Kisperska-Moroń *Podstawy podejmowania decyzji logistycznych w przedsiębiorstwie*. Wyd. Akademia Ekonomiczna im. Karola Adamieckiego Katowice 2010, str. 84

⁴ Por. J. Nowakowska-Grunt *Wybrane zagadnienia logistyki w przykładach*. Wyd. Wydział Zarządzania Politechniki Częstochowskiej 2008 str. 27

⁵ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 października 2003r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu transportu zwierząt.

⁶ K. Wojewódzka-Król *Rozwój infrastruktury transportu* Wyd. Uniwersytetu Gdańskiego, wyd. II, Gdańsk 2002, str. 39

¹ mgr Aleksandra Szczepańska, Politechnika Częstochowska, Wydział Zarządzania, Instytut Logistyki i Zarządzania Międzynarodowego,

² Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 października 2003r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu transportu zwierząt.

transportu. Łączą operatywność, szybkość oraz dostępność transportu samochodowego z małym niekorzystnym wpływem na środowisko i względnie niskim kosztem transportu kolejowego.⁷

Najczęściej używanym rodzajem transportu do przewozu zwierząt jest transport samochodowy. Spowodowane jest to faktem, że ten rodzaj przemieszczania ładunków posiada wiele zalet, takich jak: bardzo wysoką dostępność taboru, wysoką dyspozycyjność, dużą elastyczność podróży bez potrzeby ponoszenia dodatkowych nakładów inwestycyjnych, szybkość przewozu, terminowość oraz punktualność wykonania usług. Główną przyczyną występowania tych zalet jest istniejąca rozbudowana infrastruktura drogowa.⁸ Konie można przewozić również alternatywnymi w stosunku do samochodów środkami transportu, czyli za pomocą transportu kolejowego, morskiego i lotniczego. Przewożenie koni koleją czy statkiem nie różni się w zasadzie niczym od transportu samochodem (pod względem wymagań weterynaryjnych). Jedyne w przypadku statku, na jego pokładzie powinny być pomieszczenia pozwalające na izolowanie chorych zwierząt, środki do udzielenia ewentualnej pomocy lekarskiej oraz sprzęt do uboju „z konieczności”.⁹ Natomiast, jeśli chodzi o przemieszczanie koni za pomocą samolotu, to „w transporcie lotniczym obowiązują zasady ustalone przez Międzynarodowe Zrzeszenie Przewoźników Lotniczych (IATA), ogłaszanych zgodnie z ustawą o prawie lotniczym. W myśl tych przepisów zwierzęta powinny być przewożone w kontenerach lub specjalnie przystosowanych do tego klatkach. Na pokładzie samolotu przeznaczonego do przewozu towarów powinny znajdować się specjalistyczne narzędzia do uboju „z konieczności”.¹⁰

W wielu przypadkach konieczne jest skorzystanie z usług spedytora, a więc firmy zajmujące się organizowaniem przemieszczenia ładunku oraz jego transportem. „Konieczność skorzystania z usług spedytora występuje przy trudnych i dalekich przewozach, gdy potrzebna jest znajomość rynku frachtowego, przepisów transportowych, celnych, ubezpieczeniowych itd. Taka sytuacja występuje często w handlu zagranicznym.”¹¹ Do tego typu transportów należy przewóz koni, dlatego do jego wykonania zatrudniane są firmy dysponujące odpowiednim taborem i spełniające wymagania formalne.

Transport długodystansowy żywych koni i innych zwierząt w ostatnim dziesięcioleciu uległ zasadniczym zmianom. W Polsce sytuację prawną reguluje między innymi ustawa o ochronie zwierząt. Określona w niej zasada szacunku i ochrony życia zwierząt (art. 1 ust.1: Zwierzę jako istota żyjąca, zdolna do odczuwania cierpienia, nie jest rzeczą. Człowiek jest mu winien poszanowanie, ochronę i opiekę.)¹² zobowiązuje do takiego traktowania zwierząt, które uwzględniają jego potrzeby i zapewniają mu opiekę i ochronę. Do podejmowania działań na rzecz ochrony zwierząt upoważnione zostały organy administracji publicznej, które współdziałają z odpowiednimi instytucjami i organizacjami krajowymi i międzynarodowymi między innymi z Państwową Inspekcją Weterynaryjną i organizacjami, których statutowym celem działalności jest ochrona zwierząt.¹³

Kwestie transportu zwierząt zostały szczegółowo opisane w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 6 października 2003 roku w rozdziale 2: Szczegółowe warunki i sposób transportu zwierząt kopytnych. W myśl tych przepisów transport tego rodzaju powinien odbywać się środkami do tego celu przystosowanymi i być prowadzony w odpowiednich warunkach. W szczególności zwierzętom należy zapewnić:

- odpowiednią powierzchnię, która umożliwi swobodne przyjęcie przez każde zwierzę pozycji leżącej,
- zadaszenie oraz ściany izolowane, tak aby chroniły zwierzęta przed wpływami atmosferycznymi,
- w środkach transportu, w których przewożone są konie, nie należy przewozić innych towarów,
- podłoga w środkach transportu przeznaczonych do przewozu koni powinna zapewnić odpowiednią przyczepność kończyn,
- podłogę pokrywa się ściółką w takiej ilości, aby zapewniała ona zwierzętom wygodę oraz zapewniała odpowiednie wchłanianie odchodów,
- przestrzeń i wentylację odpowiednio do warunków transportu oraz gatunku przewożonych zwierząt,
- urządzenia umożliwiające pojenie i karmienie zwierząt,
- ponadto zwierzęta powinny być przewożone z uwzględnieniem podziału gatunkowego,
- podczas transportu należy odseparować zwierzęta dorosłe od młodych, ogiery od wałachów

⁷ W. Grzywacz, K. Wojewódzka-Król, W. Rydzkowski *Polityka transportowa* Wyd. Uniwersytetu Gdańskiego, wyd. III, Gdańsk 2003, str. 97-99.

⁸ Por. W. Rydzkowski, K. Wojewódzka-Król *Transport* wyd. III, PWN, Warszawa 2000, str. 47

⁹ Dziennik Ustaw z 30 października 2003 r Nr.185 poz.1809

¹⁰ Prawo lotnicze (Dz. U. Nr 130, poz. 1112) z dnia 3 lipca 2002 r

¹¹ Por. E. Gołemska *Kompendium wiedzy o logistyce*. PWN, Warszawa, Poznań 2001, str.123-124

¹² Dziennik Ustaw z dnia 21 sierpnia 1997 roku o ochronie zwierząt żywych

¹³ E. Berkowska, M. Gwiazdowicz, M. Sobolewski *Transport zwierząt-prawo, praktyka, perspektywy*. Kancelaria sejmowa biuro studiów i ekspertyz. Kwiecień 2002 Nr.894

chów, zwierzęta wykazujące agresje względem siebie,

- zwierzętom chorym lub zranionym zapewnia się niezwłocznie pomoc weterynaryjną,
- zwierzęta muszą być wiezione najkrótszą drogą ich odprawa graniczna odbywa się poza kolejnością.¹⁴

W grudniu 2004 roku uchwalone zostało Rozporządzenie 1/2005 (WE), które weszło w życie w 2007 roku w całej Unii Europejskiej. Rozporządzenie to ma na celu polepszenie warunków transportowych żywych zwierząt na terenie całej UE. Najistotniejsze z nich to:

- obowiązkowe 24 godzinne postoje po 24 godzinach transportu,
- obowiązkowe poidła zainstalowane w pojeździe,
- obowiązkowe karmienie zwierząt,
- obowiązkowe ścianki oddzielające zwierzęta od siebie,
- w ciągu 48 godzin poprzedzających transport obowiązkowe ustalenie, czy koń jest „zdolny do podróży”.¹⁵

Handel końmi w rozumieniu prawa i przepisów ustawy o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich oznacza swobodny obrót pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej zwierzętami, materiałem biologicznym pochodzącymi z państw członkowskich UE oraz zwierzętami, materiałem biologicznym pochodzącym z państw niebędących członkami UE. Zgodnie z obowiązującym prawem wszystkie konie będące przedmiotem handlu muszą posiadać następującą dokumentację:¹⁶

- Paszport PZHK. Zgodnie z prawem konie mogą być wprowadzone do obrotu lub wyjechać poza gospodarstwo tylko wówczas, kiedy posiadają paszport wydany przez Państwowy Związek Hodowli Koni. Wymóg ten reguluje Ustawa z dnia 14 lutego 2003 r. Ustawa o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz.U. Nr 52/2003, poz. 450) oraz na podstawie Ustawy z dnia 2 kwietnia 2004r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz. U. Nr 91, poz.872) z późniejszymi zmianami. Od 1 lipca 2003 r. PZHK identyfikuje i wydaje paszporty koniom rasy: małopolska, wielkopolska, sp, śląska, koń polski, wpisanym do rejestru kuców i koni małych. Konie bez

pochodzenia również są identyfikowane i zaopatrywane w paszport przez PZHK.¹⁷

- Kolejnym dokumentem, który jest wymagany dla zwierząt hodowlanych jest Zaświadczenie hodowlane. Dokument ten jest podstawą do wpisu w księdze stadnej (dokument ten nie jest wymagany dla koni rzeźnych i użytkowych)
- Trzeci dokument to świadectwo zdrowia wystawione przez urzędowego lekarza weterynarii. Dokument ten jest wystawiony w dniu załadunku koni lub w szczególnych przypadkach w dniu poprzedzającym załadunek. Konie przywożone do Polski powinny również posiadać aktualne świadectwo zdrowia.¹⁸

Konie posiadające wyżej wymienione dokumenty mogą być przygotowywane do załadunku a następnie do transportu. W rozumieniu przepisów Rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie szczególnych warunków transportu zwierząt załadunek koni powinien odbywać się zgodnie z niżej wymienionymi zasadami:

- do załadunku i wyładunku koni należy używać odpowiednich urządzeń takich jak: rampy, mostki posiadające boczne zabezpieczenia oraz antypoślizgową podłogę,
- załadunek koni może odbywać się tylko do środków transportu uprzednio zdezynfekowanych,
- na kontenerach, w których znajdują się zwierzęta kopytne powinien znajdować się odpowiedni symbol wskazujący obecność żywych zwierząt,
- w przypadku wiązania zwierząt sznury powinny posiadać odpowiednią wytrzymałość uniemożliwiającą zerwanie się i zranienie zwierzęcia,
- konie (z wyjątkiem nieoswojonych źrebiąt) powinny mieć podczas transportu założone kantary,
- podczas załadunku konie nie mogą być podnoszone za pomocą środków mechanicznych nie mogą być ciągnięte za głowę, kończyny lub ogon,
- zabrania się również stosowania wobec zwierząt elektrycznych poganiaczy.¹⁹

Przewoźnik w rozumieniu prawa jest to „osoba fizyczna lub prawna dokonująca zarobkowo transportu zwierząt w imieniu własnym lub w imieniu innej osoby albo dostarczającą środki transportu przystosowane do przewozu zwie-

¹⁴ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 października 2003r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu transportu zwierząt.

¹⁵ Rozporządzenie rady (WE) NR 1/2005z dnia 22 grudnia 2004 r. w sprawie ochrony zwierząt podczas transportu i związanych z tym działań oraz zmieniające dyrektywy 64/432/EWG i 93/119/WE oraz rozporządzenie (WE) nr 1255/97

¹⁶ <http://www.pzhk.pl/art.php?id=obrot.htm>

¹⁷ <http://www.pzhk.pl/art.php?id=paszport.htm>

¹⁸ <http://www.pzhk.pl/art.php?id=obrot.htm>

¹⁹ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 października 2003r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu transportu zwierząt.

rząt”.²⁰Przewoźnik ma obowiązek przedstawić powiatowemu lekarzowi weterynarii plan trasy, jeżeli podróż wraz z postojami będzie trwała dłużej niż 8 godzin. Obowiązek wypełnienia planu trasy oraz wskazania punktów kontrolnych dotyczy jedynie transportu naziemnego. Wskazanie wybranego punktu kontroli uzależnione jest między innymi od:

- gatunku zwierząt- w przypadku koni niezarejestrowanych gdy czas przewozu przekracza 24 godziny,
- odsadzenia ich od matki-zwierzęta nie odsadzone gdy przewóz trwa dłużej niż 19 godzin.²¹

Przewoźnik w planie trasy musi wpisać czas i miejsce pojenia oraz karmienia zwierząt a następnie urzędowy lekarz weterynarii potwierdza podpisem dokonanie kontroli w miejscach postoju w punktach etapowych („oznacza to miejsce, w którym zwierzętom zapewnia się odpoczynek, wodę i karmę podczas trwającej co najmniej 24 godziny przerwy w podróży”)²², punktach transferowych (oznacza to miejsce, w którym transport jest przerwany w celu przeładowania zwierząt z jednego środka transportu do innego; punkt transferowy ani punkt etapowy nie są miejscami wysyłki”)²³. Po zakończeniu transportu zwierząt przewoźnik zobowiązany jest do odesłania pełnego planu trasy powiatowemu lekarzowi weterynarii.²⁴ Powiatowy lekarz weterynarii właściwy dla miejsca wysyłki ma obowiązek:

- zatwierdzenia planu trasy,
- wpisania do planu trasy numerów świadectw zdrowia,
- przekazania informacji o transporcie zwierząt poprzez elektroniczny system ANIMO.²⁵(System Animo - Animal Mores Management System –system wzajemnej informacji weterynaryjnej).²⁶

Aby przewoźnik mógł przyjąć konie przeznaczone do transportu musi wyznaczyć konwojenta – „osobę posiadającą kwalifikacje określone w przepisach w sprawie szczegółowych warunków i trybu potwierdzenia kwalifikacji dla kierowców i konwojentów, opiekujących się zwierzętami i dozorującą zwierzęta w czasie transportu, odpowiedzialną za humanitarne postępowanie wobec zwierząt oraz wykonującą niezbędne czynności obsługowe zwierząt”.²⁷

Do uzyskania kwalifikacji konwojenta zwierząt należy odbyć kurs państwowy i zakończyć go pozytywnie zdany egzaminem. Kursy te przeznaczone są dla osób zatrudnionych przy transporcie zwierząt. Swoją tematyką obejmują między innymi przepisy Krajowe i UE w zakresie ochrony zwierząt, załadunek, rozładunek, kontrolę stanu zdrowia zwierząt.²⁸

Konwojent podczas transportu zwierząt powinien w taki sposób kierować pojazdem, aby podróż dla koni była jak najbardziej komfortowa. Podczas jazdy kierowca powinien pamiętać o delikatnym przyspieszaniu i hamowaniu oraz o łagodnym wykonywaniu zakrętów. Koń unieruchomiony w wyspecjalizowanym pojeździe do przewozu zwierząt podczas gwałtownej jazdy może nabawić się urazów kończyn dolnych. „Konstrukcja pojedynczych przegród lub boksów do przewozu zwierząt jednokopytnych powinna zabezpieczać zwierzęta przed wstrząsami.”²⁹

Konie sportowe transportowane drogą lądową mogą być przewożone w wyspecjalizowanych pojazdach takich jak przyczepy jednokonne, dwukonne, trzykonne, czterokonne lub koniowozy (pojazdy przystosowane do przewozu od 2 do 10 koni z częścią socjalną lub bez).Wymiary przyczep do przewozu koni przedstawia tab.1

Tab. 1 Wymiary przyczep

Model	DMC (kg.)	Masa własna (kg.)	Długość wew. (mm)	Szerokość wew. (mm)	Wysokość wew. (mm)
Przyczepa jednokonna	900-1400	450	2850	1260	2250
Przyczepa dwukonna	1400-2000	690	3050	1660	2260
Przyczepa trzykonna	2500-3500	1100	3780	1950	2260
Przyczepa czterokonna	3500	1280	4780	1950	2260

Źródło: www.debon.com.pl

²⁰ Tamże

²¹ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1/2005 z dnia 22 grudnia 2004 r w sprawie ochrony zwierząt podczas transportu

²² Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 października 2003r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu transportu zwierząt

²³ tamże

²⁴ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1/2005 z dnia 22 grudnia 2004 r w sprawie ochrony zwierząt podczas transportu

²⁵ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 października 2003r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu transportu zwierząt

²⁶ <http://www.ppr.pl/dzial-skroty-organizacji-miedzynarodowych-2981.php>

Wymiary specjalistycznych naczep do przewozu koni rzeźnych są uzależnione od ilości przewożonych zwierząt.

²⁷ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 października 2003r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu transportu zwierząt.

²⁸ http://przemyslkonny.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=56&Itemid=183

²⁹ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 października 2003r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu transportu zwierząt

Transport koni do krajów UE możemy podzielić na transport koni rasowych (w tym przypadku będą to konie: sportowe, hodowlane lub użytkowe) i transport koni nierasowych (w większości przypadków to konie rzeźne). Od roku 2008 obserwowany jest znaczny wzrost ilości wywożonych koni rasowych głównie do Włoch. Wzrosła również ogólna wartość wywożonych koni rasowych, jednakże w przeliczeniu na jednostkę ich cena spadła ok. 10 krotnie. Przedstawia to tab. 2.

Ilość wywożonych koni nierasowych w latach 2007-2009 kształtuje się na podobnym poziomie natomiast ich całkowita wartość powoli spada. Głównym krajem zakupu koni nierasowych w krajach UE są Włochy oraz Francja. Udział pozostałych państw drastycznie spada, co przedstawia tab.3

Tab.2 Transport koniowatych rasowych do UE w latach 2007-2009

Rok	Kraj przeznaczenia	Ilość (szt.)	Wartość w euro	Wartość w zł	% wywożonych koniowatych rasowych
2007	Belgia	6	830 417	3 149 450	4,167%
	Hiszpania	3	88 700	334 665	2,083%
	Niderlandy	3	6 779	26 319	2,083%
	Niemcy	88	476 426	1 808 447	61,111%
	Republika Czeska	6	13 879	50 735	4,167%
	Szwecja	4	35 908	136 914	2,778%
	Wielka Brytania	2	308 076	1 159 127	1,389%
	Włochy	32	46 394	174 565	22,222%
	suma	144	1 806 579	6 840 222	100,000%
2008	Belgia	1	52 912	172 510	0,063%
	Francja	2	2 744	10 459	0,126%
	Niderlandy	9	18 401	62 130	0,566%
	Niemcy	20	31 884	112 159	1,257%
	Republika Czeska	1	22 079	73 043	0,063%
	Wielka Brytania	5	713 746	2 361 285	0,314%
	Włochy	1 553	1 618 456	5 625 922	97,612%
		suma	1591	2 460 222	8 417 508
2009	Belgia	4	570 989	2 426 924	0,281%
	Dania	1	18 246	77 917	0,070%
	Francja	2	38 111	159 065	0,140%
	Niemcy	15	21 034	86 047	1,052%
	Słowacja	2	6 214	25 421	0,140%
	Wielka Brytania	3	736 086	3 075 510	0,210%
	Włochy	1399	1 266 915	5 451 951	98,107%
		suma	1426	2 657 595	11 302 835

Źródło: opracowanie własne na podstawie statystyk GUS

Tab.3 Eksport koniowatych nierasowych do UE w latach 2007-2009

Rok	Kraj przeznaczenia	Ilość (szt.)	Wartość w euro	Wartość w zł	% wywożonych koniowatych rasowych
2007	Dania	17	17 502	67 087	0,069%
	Francja	1632	1 361 526	5 172 868	6,582%
	Hiszpania	9	14 952	56 241	0,036%
	Niderlandy	74	95 298	361 914	0,298%
	Niemcy	38	95 375	359 413	0,153%
	Wielka Brytania	6	17 470	66 527	0,024%
	Włochy	23020	24 135 921	91 814 328	92,838%
		suma	24796	25 738 044	97 898 378
2008	Francja	1577	1 404 437	4 918 908	7,548%
	Niemcy	19	27 918	99 772	0,091%
	Wielka Brytania	5	5 628	19 906	0,024%
	Włochy	19292	21 329 610	74 582 662	92,337%
		suma	20893	22 767 593	79 621 248
2009	Francja	1361	1 181 106	5 095 843	5,731%
	Włochy	22389	20 991 509	90 576 759	94,269%
		suma	23750	22 172 615	95 672 602

Źródło: opracowanie własne na podstawie statystyk GUS

Wnioski

Transport żywych zwierząt w ujęciu logistycznym jest bardzo skomplikowanym przedsięwzięciem, wymaga uwzględnienia specyfiki tego „towaru” zarówno przy załadunku, rozładunku jak i podczas samego transportu. Przepisy obowiązujące w tym zakresie w Polsce i w krajach UE dość dokładnie regulują te kwestie. W ostatnim dziesięcioleciu obserwujemy tendencje zaostrzenia regulacji prawnych. Wpływ na tą sytuację mają liczne organizacje społeczne zajmujące się ochroną praw zwierząt. Pod ich naciskiem problemem transportu zwierząt żywych na dalekie odległości zainteresowali się posłowie. Jednym z podstawowych aspektów w przypadku transportu zwierząt są względy etyczne. Nie budzi żadnych wątpliwości potrzeba zapewnienia im bezpiecznych i humanitarnych warunków podczas transportu. W przyszłości należałoby podjąć działania ograniczające przewozy na dalekie odległości, zwłaszcza takich zwierząt jak konie, które są najbardziej podatne na cierpienie i stres.

Streszczenie

Artykuł przedstawia charakterystykę działań logistycznych w obszarze procesu transportowego. Jest w nim zawarty opis problematyki transportu zwierząt żywych na przykładzie koni. Obiektywna potrzeba minimalizacji kosztów w przypadku przewozu zwierząt żywych posiada bardzo silne bariery ograniczające, związane z wymogami tego rodzaju transportu.

Abstract

The article presents description of logistic actions included in the process of transportation. It contains specification of live animals transportation issues on the example of horses. Objective need for minimization of live animals transportation costs faces strong barriers caused by requirements connected with that kind of transportation.

Literatura

1. Berkowska E., Gwiazdowicz M., Sobolewski M., Transport zwierząt-prawo, praktyka, perspektywy, Kancelaria sejmu biuro studiów i ekspertyz. Nr.894 2002 Kwiecień
2. Gołemska E., Kompendium wiedzy o logistyce. PWN, 2001 Warszawa, Poznań
3. Grzywacz W., Wojewódzka-Król K., Rydzkowski W., Polityka transportowa, Wyd. Uniwersytetu Gdańskiego, wyd. III, 2003 Gdańsk
4. Kisperska-Moroń D., Podstawy podejmowania decyzji logistycznych w przedsiębiorstwie, Wyd. Akademia Ekonomiczna im. Karola Adamieckiego, 2010 Katowice
5. Por. Rydzkowski W., Wojewódzka-Król K., Transport wyd. III, PWN, 2000 Warszawa
6. Nowakowska-Grunt J. Wybrane zagadnienia logistyki w przykładach. Wyd. Wydział Zarządzania Politechniki Częstochowskiej, 2008
7. Wojewódzka-Król K., Rozwój infrastruktury transportu, Wyd. Uniwersytetu Gdańskiego, wyd. II, 2002 Gdańsk
8. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 października 2003r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu transportu zwierząt
9. Dziennik Ustaw z 30 października 2003 r. Nr.185
10. Prawo lotnicze (Dz. U. Nr 130, poz. 1112) z dnia 3 lipca 2002 r.
11. Dziennik Ustaw z dnia 21 sierpnia 1997 roku o ochronie zwierząt żywych
12. Rozporządzenie rady (WE) NR 1/2005z dnia 22 grudnia 2004 r. w sprawie ochrony zwierząt podczas transportu i związanych z tym działań oraz zmieniające dyrektywę 64/432/EWG i 93/119/WE oraz rozporządzenie (WE) nr 1255/97
13. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 października 2003r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu transportu zwierząt
14. Rozporządzenie Rady (WE) nr 1/2005 z dnia 22 grudnia 2004 r. w sprawie ochrony zwierząt podczas transportu
15. Inne źródła:
16. http://www.celsped.pl/przepisy/transport/drogowy/transport_zwierzat.php
17. <http://www.pzhk.pl>
18. <http://www.ppr.pl>
19. <http://www.debon.com.pl/>
20. <http://przemyslkonny.pl>